

**A** בס"ד  
Intro

Today we will learn בע"ה of דף מב of בבא קמא  
Some of the topics we will learn about include.

Halachah of רבי יוסי הגלילי  
ובעל השור נקי  
נקי מדמי ולדות  
נקי teaches that if a שור gores a pregnant woman and  
killed the עובר, the owner is exempt from paying the שור's  
value to the father.

The reasons that נקי is needed even though the Pasuk  
already states  
כי ינצו אנשים  
אנשים ולא שוורים  
The word אנשים implies only if a person was the cause  
does he pay ולדות דמי, but if an ox was the cause the owner  
does not pay ולדות דמי.

The Machlokes regarding  
נתכוון להרוג זה והרג את זה  
If a person intended to kill his friend, but he unintentional-  
ly killed the woman, is he חייב to pay ולדות דמי or not?

Halachah of רבי עקיבא  
נקי מדמי עבד  
נקי teaches that if a שור kills a כנעני the owner is  
exempt from paying the קנס of 30 סלעים to the owner, and  
only of a שור מועד kills a כנעני does the owner pay קנס.

**B** Halachah of רבי עקיבא

מה איש נזקין ליורשיו  
אף אשה נזקיה ליורשיה  
Just as when the victim is a man, the כופר belongs to his  
inheritors, so too, when the victim is a woman, the כופר  
belongs to her inheritors, and not to her husband, because  
הואיל ואין משתלם אלא לאחר מיתה  
The obligation of כופר takes effect only after the victim  
dies, and  
ואין הבעל נוטל בראוי כבמוחזק  
And a husband does not inherit potential assets that his  
wife did not own when she was alive.  
However, her husband does inherit her נזיקין, compensa-  
tion for damages, even if she dies afterward, because she  
was a מוחזק since the חיוב נזיקין takes effect while she is  
still alive

**A**

Halachah of רבי יוסי הגלילי  
ובעל השור נקי  
נקי מדמי ולדות

The reasons that נקי is needed  
even though the Pasuk already states

כי ינצו אנשים  
אנשים ולא שוורים

The Machlokes regarding

נתכוון להרוג זה  
והרג את זה

**B**

Halachah of רבי עקיבא  
נקי מדמי עבד

Halachah of רבי עקיבא

מה איש נזקין ליורשיו  
אף אשה נזקיה ליורשיה

1 So let's review ...

The Gemara in the previous Daf mentions that רבי אליעזר uses the Pasuk of

ובעל השור נקי

To teach

נקי

מחצי כופר

If a תם שור kills a person, the owner is exempt from a כופר payment, and only if a מועד שור kills a person does the owner pay כופר.

The Gemara proceeds with other תנאים who use this Pasuk to teach other Halachos:

One Braisa states

רבי יוסי הגלילי אומר

נקי מדמי ולדות

If a שור goes a pregnant woman and killed the עובר, the owner is exempt from paying the עובר's value to the father.

רבי עקיבא disagrees and holds there is no need for נקי to teach דמי ולדות, because this was already taught in the Pasuk of

כי ינצו אנשים

אנשים ולא שוורים

The word אנשים implies that only if a person was the cause does he pay דמי ולדות, but if an ox was the cause the owner does not pay דמי ולדות.

1

רבי אליעזר

ובעל השור נקי

**נקי מחצי כופר**

If a שור תם kills a person, the owner is exempt from כופר

*Other תנאים use this Pasuk to teach other Halachos*

רבי יוסי הגלילי אומר

**נקי מדמי ולדות**

If a שור תם gores a pregnant woman and killed the עובר, the owner is exempt from paying the עובר's value

רבי עקיבא disagrees and holds there is no need for נקי this was already taught:

כי ינצו אנשים

**אנשים ולא שוורים**

2 The Gemara offers several explanations for רבי יוסי הגלילי 1.  
 שוורים alone would not exclude דמי ולדות from דמי ולדות, because we would understand the exclusion as follows:  
 אנשים  
 אין אסון באשה יענשו  
 יש אסון באשה לא יענשו  
 Only regarding אנשים is there a distinction that only if the woman does not die, does he pay ולדות, but if she does die he does not pay ולדות, because he is חייב מיתה for her death, and we apply the concept of קם ליה בדרכה מיניה  
 The עונש הקל absolves him of the עונש חמור.  
 However,  
 ולא שוורים  
 דאע"ג דיש אסון יענשו  
 Regarding שוורים there is no distinction, and even if the woman dies, the owner pays דמי ולדות, because he is not חייב מיתה and we do not apply the concept of קים ליה בדרכה מיניה  
 Therefore, the word נקי teaches  
 נקי מדמי ולדות  
 For a שור one does not pay ולדות.

2

*Several explanations for רבי יוסי הגלילי*

1

*אנשים alone would not exclude דמי ולדות from שוורים*

*We would understand:*

**אנשים**

**אין אסון באשה יענשו**  
**יש אסון באשה לא יענשו**

*Only regarding אנשים is there a distinction:  
 דמי ולדות, but if she does die he does not pay ולדות, because he is חייב מיתה for her death - קם ליה בדרכה מיניה*

*However,*

**ולא שוורים דאע"ג דיש אסון יענשו**

*Regarding שוורים there is no distinction, and even if the woman dies, the owner pays דמי ולדות because he is not חייב מיתה and we do not apply מיניה*

*Therefore, the word נקי teaches*

**נקי מדמי ולדות**

*For a שור one does not pay ולדות*

3 הבנה רב אדא בר אבהו rejects this explanation because, as Rashi explains he holds נתכוון להרוג זה והרג את זה פטור ממיתה וחייב בממון  
 If a person intended to kill his friend, but unintentionally killed the woman, he is פטור ממיתה, and he therefore does pay ולדות.  
 Therefore, regarding אנשים there is no distinction and in all cases even if the woman dies, they do pay ולדות if it was unintentional, while שוורים in all cases do not pay ולדות, and there is no need for נקי

3

*רב אדא בר אבהו rejects this explanation because he holds*

**נתכוון להרוג זה והרג את זה**  
**פטור ממיתה וחייב בממון**  
 דמי ולדות

*Therefore, regarding אנשים there is no distinction and in all cases they pay ולדות if it was unintentional, while שוורים in all cases do not pay ולדות, and there is no need for נקי*

4 Therefore, רב אבהו explains that אנשים alone would not exclude שוורים from ולדות; on the contrary, it would include שוורים for ולדות, because we would understand the exclusion as follows:

אנשים

כי נתכנון זה לזה אע"ג שיש אסון באשה יענשו

כי נתכנון לאשה עצמה לא יענשו

Only regarding אנשים is there a distinction that if he intended to kill his friend but unintentionally killed the woman, he pays ולדות, because he is not מיתה, but if he intentionally killed the woman he does not pay דמי ולדות, because he is מיתה.

However

ולא שוורים

דאפילו נתכנון לאשה עצמה יענשו

Regarding שוורים there is no distinction and even if the ox intentionally killed the woman, the owner pays ולדות, because he is not מיתה.

Therefore, the word נקי teaches

נקי מדמי ולדות

דמי ולדות one does not pay שור.

=====

4

2

Therefore, רב אבהו explains  
דמי ולדות from שוורים alone would not exclude אנשים

We would understand:

אנשים

כי נתכנון זה לזה

אע"ג שיש אסון באשה יענשו  
כי נתכנון לאשה עצמה לא יענשו

Only regarding אנשים is there a distinction:

If he intended to kill his friend

but unintentionally killed the woman,

he pays ולדות דמי, because he is not מיתה, חייב,

but if he intentionally killed the woman

he does not pay ולדות דמי, because he is מיתה חייב

However

ולא שוורים

דאפילו נתכנון לאשה עצמה יענשו

Regarding שוורים there is no distinction:

Even if the ox intentionally killed the woman,

the owner pays ולדות דמי, because he is not מיתה חייב

Therefore, the word נקי teaches

נקי מדמי ולדות

דמי ולדות one does not pay שור.

**5** A second Braisa says that רבי עקיבא uses the word נקי to teach  
 נקי מדמי עבד  
 If a שור kills an עבד כנעני the owner is exempt from paying the קנס of 30 סלעים to the owner, and only if a שור מועד kills a כנעני עבד does the owner pay קנס.

The Gemara asks that we would know this even without the Pasuk, because  
 הוא עצמו אין משתלם אלא מגופו  
 The תשלומין for a שור is collected only from the actual שור, but not from עלייה, other assets, and דמי עבד cannot be collected מגופו, because  
 הביאהו לבית דין וישלם לך  
 The שור must be brought to Bais Din to be put to death, and it becomes בהנאה, אסור, and you cannot collect מגופו.

**6** The Gemara at first answers that we need the Pasuk in a case of  
 כשקדם בעליו ושחטו  
 If the owner slaughtered the ox before it was sentenced to death, in which the ox remains בהנאה, we would think that the owner must pay the מגופו; therefore the Pasuk teaches  
 נקי מדמי עבד

The Gemara however rejects this explanation because  
 הכא דמעיקרא בר קטלא הוה  
 לא צריך קרא  
 Without the Pasuk we know that he does not pay מגופו, because since the ox must be put to death which renders it דמי עבד, the Torah did not obligate the owner to pay מגופו at all, even in an unusual case of בעליו ושחטו ושחטו.

**5** A second Braisa says...

רבי עקיבא:

ובעל השור נקי

**נקי מדמי עבד**

If a שור kills an עבד כנעני the owner is exempt from paying the קנס of 30 סלעים to the owner

?

We would know this even without the Pasuk, because

**הוא עצמו אין משתלם אלא מגופו**

מגופו cannot be collected because, because הביאהו לבית דין וישלם לך and it becomes בהנאה?

**6** The Gemara at first answers

**כשקדם בעליו ושחטו**

In which the ox remains בהנאה

We would think that the owner must pay the מגופו; therefore the Pasuk teaches נקי מדמי עבד

The Gemara rejects this explanation

X

**הכא דמעיקרא בר קטלא הוה לא צריך קרא**

Since the ox must be put to death which renders it בהנאה, the Torah did not obligate the owner to pay מגופו at all, even in an unusual case

7 Therefore, רבא concludes that without the Pasuk we would have assumed that he pays the קנס from עלייה, because  
 הואיל ומחמירני בעבד יותר מבן חורין שכן חורין יפה סלע נותן שלשים ונתן שלשים ועבד יפה סלע נותן שלשים  
 In a way, if a מועד killed an עבד כנעני it is more stringent than if it killed a ישראל, in that the קנס of עבד דמי can even exceed the value of the עבד, while כופר cannot exceed the value of the ישראל.  
 Therefore, we ought to say משתלם נמי דמי עבד מן העלייה  
 If a מועד killed an עבד כנעני it should also be more stringent in that he pays the קנס from עלייה, even though if it killed a ישראל he does not pay any כופר not from עלייה and not from גופו either?  
 Therefore the Pasuk teaches נקי מדמי עבד  
 For a תם there is no קנס of עבד דמי at all, even from עלייה.  
 =====

7

*רבא concludes...*

Without the Pasuk we would have assumed he pays the קנס from עלייה, because

הואיל ומחמירני בעבד יותר מבן חורין

ועבד	שבן חורין
יפה סלע	יפה סלע נותן סלע
נותן שלשים	שלשים נותן שלשים

Therefore, we ought to say

משתלם נמי דמי עבד מן העלייה

*Therefore the Pasuk teaches*

נקי מדמי עבד

For a תם there is no קנס of עבד דמי at all, even from עלייה.

8 The Gemara proceeds with a Braisa of רבי עקיבא that discusses כופר:  
 The Pasuk states והמית איש או אשה  
 The היקש of אשה to איש teaches מה איש נזקין ליורשיו  
 אף אשה נזקיה ליורשיה  
 Just as when the victim is a man, the כופר belongs to his inheritors, so too, when the victim is a woman, the כופר belongs to her inheritors, and not to her husband.

8

The Gemara proceeds with a Braisa...

*כופר רבי עקיבא discusses*

והמית איש או אשה

The היקש of אשה to איש teaches מה איש נזקין ליורשיו  
 אף אשה נזקיה ליורשיה

9 Although himself taught רבי עקיבא  
 וירש אותה  
 מכאן שהבעל יורש את אשתו  
 The husband inherits his wife's assets  
 מדאורייתא?  
 However, he does not inherit her כופר, because  
 הואיל ואין משתלם אלא לאחר מיתה  
 The obligation of כופר takes effect only after the victim  
 dies, as the Pasuk states  
 והמית איש או אשה  
 השור יסקל וגם בעליו יומת  
 אם כופר יושת עליו  
 As Rashi explains  
 שור אינו בסקילה עד שימות הניזק  
 Only if the ניזק dies is the ox was put to death, and only  
 then does the owner pay כופר. Therefore,  
 והוה ליה ראוי  
 ואין הבעל נוטל בראוי כבמוחזק  
 And a husband does not inherit potential assets that his  
 wife did not own when she was alive.  
  
 However, her husband does inherit her ניזקין, compensa-  
 tion for damages, even if she dies afterward because she  
 was מוחזק, because the חיוב for ניזקין takes effect while she  
 is still alive.

9

?

*himself taught רבי עקיבא*

**וירש אותה**

**מכאן שהבעל יורש את אשתו**

*However,*

**He does not inherit her כופר**  
**הואיל ואין משתלם אלא לאחר מיתה**

✓

**והמית איש או אשה**  
**השור יסקל וגם בעליו יומת**  
**אם כופר יושת עליו**

*שור אינו בסקילה עד שימות הניזק*  
*וכופר אינו נוטל בראוי כבמוחזק*

↓

*However,*

**Her husband does inherit her ניזקין, compensation for damages,**  
**even if she dies afterward**  
**because she was מוחזק**

*Because the חיוב for ניזקין takes effect while she is still alive*